

23. LOKAKUUTA 2024

Kettuki

TOIMINTASUUNNITELMA 2025

KETTUKI RY

WWW.KETTUKI.FI
WWW.KETTUKINTAITEILIJAMATRIKKELI.FI
Miehistönkatu 5 FIN-13130 Hämeenlinna

Sisällys

Johdanto	2
Toimintaympäristön muutokset.....	2
Kettukin rooli muuttuvassa toimintaympäristössä	2
Tiivistelmä vuoden 2025 toiminnan tavoitteista, kohderyhmistä, toimenpiteistä ja tuloksista	3
Edunvalvonta	4
Neuvontaa, tietopankki.....	4
Vaikuttaminen	5
Kettukin taiteilijamatrikkeli	5
Kettukin taidekokoelma	5
Taidetoiminta ja tunnustukset	6
Verkostotoiminta	7
Verkostoseminaari.....	7
Valtakunnalliset taiteilijatapaamiset.....	8
Valtakunnallinen taiteilijamentori.....	8
Vertaismentorointi.....	9
Kettuki-verkoston organisaatioita.....	9
Viestintä	10
Hallinto	11
Toiminnan seuranta ja arviointi	11
Toimitilat	11
Henkilöstö.....	12
Talous	12
Talousarvio 2025	13

Johdanto

Erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden oikeudet taiteeseen ja kulttuuriin eivät toteudu yhdenvertaisesti Suomessa. Pääsy taidetoiminnan piiriin on sattumanvaraista. Tarvitaan lisää taidetoimintapaikkoja, yhdenvertaisia mahdollisuuksia edetä taiteen polulla sekä tietoa erityistaidetoiminnasta. Kettuki ry on Suomen erityistaidetoiminnan edunvalvoja ja alan valtakunnallinen asiantuntijaverkosto. Kettukin päätavoite on parantaa kaiken ikäisten erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden mahdollisuuksia opiskella ja harrastaa taidetta sekä työskennellä taiteen alalla. Kettuki perustettiin vuonna 2002.

Toimintaympäristön muutokset

Erityistaidetoiminnassa on edetty pitkiä askelia viimeisten vuosikymmenien aikana. Ala on maassamme melko nuorta, sillä lähes kaikki merkittävät tuetun taidetoiminnan harrastepiirit, taidekeskukset ja -oppilaitokset ovat syntyneet 1980–1990-lukujen taitteessa tai sen jälkeen. Harrastus- ja opiskelumahdollisuuksien paranemisen myötä, tukea tarvitsevilla ihmisillä on ollut mahdollisuus siirtyä taideterapiasta ja viriketoiminnasta omaääniiseen taiteen tekemiseen.

Taide-elämän yhdenvertaisuus ja kulttuuri jokaisenoikeutena on huomioitu hyvin nykyisessä kulttuuripolitiikassa periaatteiden tasolla (Luonnos Kulttuuripoliittisesta selonteosta. Valtioneuvosto 2024. Linjaukset kulttuurisen moninaisuuden edistämiseksi taiteen ja kulttuurin alalla. OKM 2023). Käytännössä osallistumisen esteitä on vielä runsaasti. Tukea tarvitsevien henkilöiden toimijuus kulttuurialalla mahdollistuu hyvin erilaisissa rakenteissa, joista pääosassa on hyvinvointialueiden järjestämä tai ostama työ- ja päivätoiminta.

Kettukin rooli muuttuvassa toimintaympäristössä

Kettukilla on tärkeä rooli verkostotoimijana ja erityistaidetoiminnan alan kehittäjänä.

Kettukin päätehtävät pohjautuvat [toimialakartoitukseen 2021](#) sekä strategiaan [Antaa taiteen puhua -2025](#):

- 1. Vaikuttaa tukea tarvitsevien taiteilijoiden asemaan ja oikeuksiin sekä niitä tukeviin rakenteisiin**
- 2. Tukea verkoston ja taiteilijoiden toimintaa**
- 3. Lisätä taiteen moniäänisyyden kuuluvuutta**

Suomen valtion talouden haasteet edellyttävät Kettukilta toimia tulevan strategian suuntaamisesta kaikkein tärkeimmille alueille. Toimintaa suunnitellaan entistä enemmän turvallisemman tilan periaatteita noudattavalle valtakunnalliselle ja pohjoismaiselle verkostoyhteistyölle. Vuonna 2025 painotetaan kulttuurista muutosvoimaa ja pyritään löytämään hyviä kokeiluista ja käytännöistä mahdollisia toimintamalleja, jotka toisivat ratkaisuja ja vinkkejä käytännön osallistumisen esteisiin.

Taikusydän on kulttuurihyvinvoinnin alan merkittävä yhteistyöverkosto, joka edistää alueellista ja valtakunnallista yhteistyötä. Resurssien salliessa Kettuki aktivoi alueellisessa toiminnassaan Kanta-Hämeen alueverkoston yhteistoimintaa.

Tiivistelmä vuoden 2025 tavoitteista ja toimenpiteistä

Tavoite	Toimijaverkosto	Toimenpiteet	Tulokset, seuranta
<p>Antaa taiteen puhua, verkostoyhteistyöstä voimaa! Taide tekee yhdenvertaiseksi, purkaa ennakkoluuloja ja opettaa ymmärtämään erilaisuutta.</p> <p>Kettuki toimii taiteen monimuotoisuuden ja saavutettavuuden puolesta. Kulttuuri on pehmeä muutosvoima, joka vaikuttaa yhteiskunnan kaikilla alueilla. Erilaisista elämäntarinoista ja näkökulmista tuotulla taiteella voidaan vaikuttaa esim. ableistisiin asenteisiin. Verkostoyhteistyön vuorovaikutuksessa noudatetaan Kettukin turvallisemman tilan periaatteita: Minä kunnioitan. Minä kuuntelen. Olen vastuullinen.</p>	<p>Kettuki-verkosto: taiteilijat, tuettua taidetoimintaa järjestävät organisaatiot, taidementorit sekä taide- ja sosiaalialan muut toimijat Suomessa NOA Nordic Outsider Art -verkosto EOA European Outsider Art “ Kondase-keskus, Viljandi Viro Strenši Psychiatric Hospitali Latvia Lahden visuaalisten taiteiden museo Malva Ateneumin taidemuseo Hämeen alueverkosto, Taikusydän Hämeenlinnan kaupunki, Arx Kuvataiteen talo ry Kulta ry Kehitysvammaliitto Taideyleisö Päättäjät</p>	<p>Vuoden 2025 taiteilija -tunnustus, yhteistyö Lahden visuaalisten taiteiden museo Malvan kanssa Pohjoismainen verkostoyhteistyö: My Everyday, Galleri Nord Norge, Harstad, Norja Viro-Latvia-Suomi-Ruotsi -verkostoyhteistyö Mentorointi, valtakunnalliset verkostotapaamiset Kuvataiteen talo ry:n jäsenoiminta Kulta ry:n jäsenoiminta European Outsider Art Association jäsenoiminta Alueellinen toiminta Hämeessä, Ateljee K, Paras mahdollinen ryhmä+ Kettukin taidekokoelman ylläpito Kettukin taiteilijamatrikelin ylläpito Alan näyttelykalenterin ylläpito Ajankohtaisista asioista tiedottaminen Viestintä, neuvonta, koulutus</p>	<p>Verkostoyhteistyö synnyttää uusia ideoita ja yhteistyömuotoja, lisää tietoa, luottamusta ja vuorovaikutusta.</p> <p>Seuranta: Miten toimenpiteet toteutuivat? mittareina osallistuja/kävijämäärät, tapahtumat, näyttelyt, palautteet</p>
<p>Yhdessä oppien! Poistetaan osallistumisen esteitä, hyvistä kokemuksista yhteisiä toimintamalleja</p> <p>Kettuki etsii verkostoyhteistyössä hyviä kysymyksiä ja parhaita esimerkkejä ja käytäntöjä, jotka huomioivat erityistä tukea tarvitsevat taiteilijat</p>	<p>Kettuki-verkosto Suomessa, NOA Nordic Outsider Art -verkosto ja Baltiassa: Kondase-keskus, Viljandi Viro ja Strenši Psychiatric Hospitali Latvia EOA-verkosto Taikusydän-yhteistyöverkosto Taiken kulttuurihyvinvoinnin asiantuntijapalvelut</p>	<p>Taiteilijamentorointi Pohjoismainen yhteistyöprojekti Yhteistyöprojekti Viro-Latvia-Suomi-Ruotsi Alueellinen toiminta Hämeessä, Ateljee K, Paras mahdollinen ryhmä+ Valtakunnalliset taiteilijataapaamiset Vertaismentorointi, Verkostoseminaari</p>	<p>Monipuolisessa verkostoyhteistyössä on kokeiltu ja saatu kerättyä toimivia käytäntöjä ja vinkkejä yhteiseen käyttöön.</p> <p>Seuranta: Suositus-/vinkkikortteja tietopankkiin, palautteet, jatkokysymykset</p>

?

Edunvalvonta

Yli kahdenkymmenen vuoden aikana moni asia on muuttunut: pienestä yhdistyksestä on kasvanut valtakunnallisen ja pohjoismaisen verkoston ylläpitäjä ja alan tunnettu edunvalvoja. Taiteen yhdenvertaisuus on ottanut huimia harppauksia eteenpäin. Taiteilijan urapolusta, joka joskus tuntui kaukaiselta haaveelta, on tullut arkipäivää monissa studioissa. Kulta ry:n ja Kuvataiteen talon jäsenyydet ovat tarjonneet tärkeitä vaikutuskanavat yhdenvertaisuustyölle.

Erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden oikeudet taiteeseen ja kulttuuriin eivät edelleenkään toteudu yhdenvertaisesti, vaan toiminnan tarjonta ja resurssit vaihtelevat maa- ja paikkakuntaakohtaisesti. Erityistaidetoiminnan kentän toimijat tekevät työtään kulttuuri- ja sosiaalialan risteyksessä ja uusilla hyvinvointialueilla on suuri merkitys toiminnan rakentamiseen. Erityistaidetoiminnan alaan liittyy paljon edunvalvontaan liittyviä kysymyksiä, kuten toiminnan eettiset kysymykset ja taiteilijan ammatillisen työn tukeminen.

Neuvontaa, julkaisuja ja tietopankki

Kentän toimijoille Kettuki tarjoaa maksutonta neuvontaa matalan kynnyksen kollegiaalisena tukena arkisiin ja suurempiin kysymyksiin. Neuvonnan kohderyhmään kuuluvat kaikki erityistaidetoiminnan kentän toimijat huolimatta siitä, onko neuvoa tarvitseva Kettukin jäsen.

Kettuki tallentaa erityistaidetoimintaan liittyvää materiaalia tutkimuskäyttöön. Lehtileikkeitä, artikkeleita, opinnäytetöitä ja kirjoja on koottu

jo vuodesta 2002 lähtien. Kettuki.fi sivustolla ylläpidetään tietopankkia, alan näyttelykalenteria, hakemistoa taiteen erityisopetusta tarjoavista sekä taidetoimintaa harjoittavista toimintapaikoista ja julkaistaan ajankohtaisia tiedotteita. Kettukin taiteilijamatrikkeli esittelee erityistaidetoiminnan alan kuvataiteilijoita, heidän teoksiaan sekä taidestudioita.

Kettukin julkaisemat oppaat vastaavat monipuolisesti alan kysymyksiin ja ovat vapaasti ladattavissa Kettukin nettisivuilta <https://kettuki.fi/op-paat/>

Yhdenvertainen taide -hyviä kysymyksiä ja parhaita käytäntöjä -kirja tarkastelee erityistaidetoiminnan eettisiä kysymyksiä, toimijoiden rooleja sekä verkostoyhteistyötä. Julkaisu on suunnattu taide-, kulttuuri-, sosiaali- ja terveysalan toimijoille sekä opiskelijoille. Kirjoittajat Minna Haveri ja Päivi Lilja. Kettuki ry 2022. Kirjasta julkaistiin englanninkielinen käännös *Equality in Art -good questions and best practices*. Molempia kirjoja on saatavilla painettuna ja niiden saavutettavat pdf-versiot ovat vapaasti ladattavissa Kettukin oppaista.

Opas taiteilijalle, selkokielellistä tietoa kuvataidealasta ja taiteilijan työstä. Kirjoittajat Janette Aho ja Katriina Rosavaara. Kettuki ry 2020.

Taidestudiotoiminta -taiteilijuutta, osallisuutta ja työllistymistä edistävä toimintamalli. Kirjoittaja Synnöve Jokelainen (nyk. Lindberg). Kettuki ry 2019.

Vaikuttaminen

Vammaiset henkilöt tulee nähdä yhdenvertaisina kulttuurin ja taiteen tuottajina ja kuluttajina. YK-sopimus vammaisten ihmisten oikeuksista edellyttää, että vammaisten ihmisten mahdollisuus kehittää ja käyttää luovia taiteellisia kykyjään paitsi omaksi hyödykseen myös yhteiskunnan ja kulttuurin rikastamiseen turvataan.

Erityistä tukea tarvitsevat henkilöt ovat edelleen marginaalissa monilla yhteiskunnan osa-alueilla. Kulttuuripoliittisesti tilanne on parantunut. (Luonnos Kulttuuripoliittisesta selonteosta. Valtioneuvosto 2024. Linjaukset kulttuurisen moninaisuuden edistämiseksi taiteen ja kulttuurin alalla. OKM 2023) Kettukin tavoitteena on tuoda esiin ja etsiä ratkaisuja niihin epäkohtiin, jotka osallistumisen esteinä kulttuurin kentällä.

Erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden joukossa on taiteellisesti lahjakkaita henkilöitä, joiden on mahdollista koulutuksen ja tuen avulla kehittyä ammattitaiteilijoiksi. Taiteilijuus ei kuitenkaan ole vammaisten ihmisten saavutettavissa, mikäli yhdenvertaisia mahdollisuuksia kulttuuriharrastuksiin, taiteen ja kulttuurin opiskeluun tai ammattitaiteilijana toimimiseen ei ole. Siksi koulussa, harrastustoiminnassa, ammatillisessa koulutuksessa sekä työ- ja päivätoiminnassa tulisi nykyistä paremmin ottaa huomioon vammaisten henkilöiden yksilölliset kiinnostuksen kohteet ja taipumukset ja tukea vahvuuksia. Esimerkiksi työ- ja päivätoiminnassa pitäisi nykyistä useammin tarjota mahdollisuutta taidetoimintaan. Myös harrastustoiminnan pitäisi olla avointa kaikille ja vammaisille ihmisille tulisi tarjota tukea osallistumiseen. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi henkilökohtaista tukea ja kuljetuspalveluja.

Vaikuttamistyötä Kettuki tekee toimimalla eri verkostoissa, omien jäsenten sekä yhteistyökumppaneiden kanssa. Kulta ry:n ja Kuvataiteen talo ry:n kautta avautuvat reitit keskeisiin kulttuurialan ja politiikan vaikuttamiskanaviin.

Kettukin taiteilijamatrikkeli

www.kettukintaiteilijamatrikkeli.fi

Kettukin taiteilijamatrikkeli on tietokanta, josta löytyy tietoa erityistä tukea tarvitsevista taiteilijoista ja heidän tekemästään taiteesta. Vuonna 2020 julkaistu ja Vertaistaiteilijat-hankkeessa toteutettu pilottiversio on osoittautunut tärkeäksi työvälineeksi taiteilijoille, yleisölle ja taidemaailmalle. Suomessa toteutetaan laadukasta taidetta erityistaidetoimipaikoissa, mutta esimerkiksi kuraattorit eivät ole välttämättä osanneet etsiä erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden taidetta osaksi näyttelyitä. Taiteilijoilla on esimerkiksi hyvin harvoin omia www-sivujaan. Matrikkelin ylläpitäminen on yksi tärkeä työväline yhdenvertaisuuden toteutumiseksi kulttuurin kentällä.

Vuonna 2022 Kettuki uudisti matrikkelin hakutoiminnot ja toteutti sen kaksikieliseksi palvelemaan myös kansainvälistä verkostoa ja tukemaan taiteilijoiden kansainvälistymistä. Hakemistoon lisättiin myös taidestudiot, joissa taiteilijat työskentelevät. Matrikkelin teknisen uudistuksen toteutti Aatos Media. Matrikkeli esittelee tällä hetkellä liki 80 taiteilijaa ja yli 450 teosta.

Matrikkelihaku on kerran vuodessa tammikuussa ja se on avoin kaikille tukea tarvitseville taiteilijoille. Valinnat tekee Kettukin taiteellinen suunnittelutyöryhmä.

Kettukin taidekokoelma

Erityistaidetoiminnan kentällä vain harvoilla toimijoilla on mahdollisuuksia oman kokoelman ylläpitoon. Taidekokoelman hoito on edunvalvontaa, joka lisää taiteilijoiden näkyvyyttä taidemaailmassa.

Kettukin taidekokoelmaa on kartutettu 20 vuoden aikana ja se sisältää yli 700 teosta muun muassa Kettukin vuoden taiteilijoilta sekä teoksia Ruotsista, Tanskasta, Islannista ja Virossa. Kettukin kokoelmaan on myös arkistoitu ja varastoitu pohjoismaisen Nordic Outsider Art NOA -verkoston ideoima ja Kettukin koordinoimana vuonna 2022 toteutettu yhteisteos My Everyday Arkipäiväinen, joka koostuu 208 taiteilijan keittiöpyyhkeelle toteutetusta teoksesta. Yhteisteoksen kuraattoreina toimivat taiteen tohtori, lastenkulttuuripäällikkö Minna Haveri Hämeenlinnasta ja kuvanveistäjä, taideohjaaja Lotte Nilsson-Välilä Inutista, Tukholmasta. Vuonna 2023 valmistunut Rakkauden kyyhkyt -yhteisteos on myös dokumentoitu ja varastoitu kokoelmaan. Yhteisteokset ovat kokoelmasta lainattavissa verkoston näyttelyihin.

Vuonna 2023 Kettuki aloitti kokoelmansa kehittämistyön, jonka tavoitteena on kulttuuriperintöä säilyttävä, elävä ja saavutettava erityistaide-toiminnan taidekokoelma. Kokoelmalle löydettiin asianmukaiset tilat Hämeenlinnan Taidekasarmilta ja taidekokoelma siirrettiin kokonaisuudessaan uusiin tiloihin vuoden 2023 aikana.

Vuonna 2025 kokoelman kehittämistyötä jatketaan resurssien mukaan ja teoksia lainataan kokoelmasta näyttelyihin. My Everyday yhteisteos laajenee ja se esitellään ensimmäistä kertaa Norjassa vuonna 2025.

Taidetoiminta ja tunnustukset

Taidetoiminnalla ja tunnustuksilla lisätään alan näkyvyyttä ja vahvistetaan taiteilijoiden ammatillisen identiteetin kehittymistä ja kollegiaalista yhteistyötä.

Kettuki järjestää taidetoimintaa yhteistyössä kumppaneiden kanssa erilaisille kohderyhmille. Taidetoiminnan muotoja ovat muun muassa taidekurssit, työpajat, intensiivikurssit, näyttelyt, taideleirit, residenssit, symposiumit sekä erilaiset hankkeet ja projektit.

Näyttelytoiminnan tavoitteena on nostaa erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden tekemän taiteen arvostusta ja kiinnostusta taiteen alaa kohtaan.

Kettukin Vuoden taiteilija -tunnustus myönnetään erityistä tukea tarvitsevalle taiteilijalle. Kettuki tuottaa taiteilijan yksityisnäyttelyn ja nostaa taiteilijan tuotantoa ja persoonaa esiin vuoden aikana monin eri tavoin. Vuoden taiteilijalle myönnetään 1000 euron tunnustuspalkinto, jonka on mahdollistanut Kansan Sivistysrahaston Hanna-Liisa ja Erkki Liikasen nimikkorahasto. Kettuki on valinnut Vuoden taiteilijan vuodesta 2004 lähtien.

Vuoden taiteilijaksi haetaan avoimen hakumenettelyn kautta. Vuoden 2025 taiteilijavalinnan tekee Lahden visuaalisten taiteiden museo Malvan **museoamanuessi, kuvataiteilija Kukka Pitkänen**. Vuoden taiteilijan näyttely on **Lahden visuaalisten taiteiden museo Malvassa** 1.4.-18.5.2025.

Vuoden 2024 taiteilijan valitsi taidehistorioitsija Mari Vallikivi. Daniel Hahtan yksityisnäyttely Itäharju oli esillä 21.3.-12.5.2024 Kondase-keskuksessa, Viron naivistisen ja outsider taiteen museossa Viljandissa. Näyttely oli osa Euroopan kulttuuripääkaupunki Tarton vuoden 2024 ohjelmaa.

Kettukin vuoden taideteko -tunnustuspalkinto myönnetään yhdenvertaisuutta edistäneelle taholle, henkilölle tai hankkeelle. Tunnustus on myönnetty vuodesta 2013 lähtien. Vuonna 2024 tunnustus myönnettiin Raija ja Kirsi Mikkoselle heidän upeasta elämäntyöstään, Kirsikodin

perustamisesta ja sen eteen tehdystä työstä. Tunnustukseen sisältyi näyttely Galleria Lilla Livessä, joka toteutettiin yhteistyössä Live-Säätiön ja Kirsikodin kanssa.

Kettuki järjestää yhteistyössä Vanajaveden opiston kanssa pitkäkestoisia kuvataiteen erityiskursseja Hämeenlinnassa. Ateljee K:ssa tarjotaan erityistä tukea tarvitseville taiteen tekijöille mahdollisuus tehdä taidetta viikoittain yksilöllisistä lähtökohdista kolmessa pienryhmässä. Ohjaajana toimii kuvataiteilija Katri Stenberg.

Verkostotoiminta

Erityistaidetoiminnan alan kehittymiseksi tarvitaan yhteistyötä, tietotaidon jakamista ja kollegiaalista vertaistukea sekä taiteilijoiden että taideohjaajien kesken. Erityistaidetoimipaikat ovat rakenteellisesti keskenään erilaisia ja tarvitsevat toimintaansa osin erilaista tukea.

Kettukin tavoitteena on edistää verkoston toimijoiden yhteistyötä ja verkoston ajankohtaisia asioita. Kettukin ylläpitämään osaamisen verkostoon kuuluu taiteen tekijöiden ja erityistaidetoimipaikkojen lisäksi kulttuurin, sekä sosiaali- ja hyvinvointialan opiskelijoita ja ammattilaisia. Kansainvälisesti tarkasteltuna suomalainen erityistaidetoiminnan verkosto on ainutlaatuinen.

Pohjoismaiden ja Baltian maiden välinen yhteistyö korostuu Kettukin toiminnassa vuonna 2025. Yhteistyöprojektien tavoitteena on vertaisoppiminen. NOA Nordic Outsider Art -verkoston My Everyday -projekti on esillä Galleri Nord Norgessa, Harstadissa, Norjassa 24.1.-23.2.2025. Näyttelyn

yhteydessä järjestettävät työpajat ja keskustelutilaisuudet aloittavat oppimisprosessin, jota jatketaan Kettuki-verkoston kanssa Suomessa valtakunnallisissa tapaamisissa. Viron naivistisen ja outsider-taiteen museo Kondase-keskus luotsaa vuonna 2025 yhteistyöprojektia, joka yhdistää Kettuki-verkoston, tukholmalaisen Inuti-säätiön sekä latvialaisen Strenši Psychiatric Hospitalin yhteisen oppimisprosessin äärelle. Suomessa yhteistyöverkosto kokoontuu toukokuussa 2025 Riikka Herlinin säätiön Johannevikiin yhteiselle residenssijaksolle.

Kettuki on vuodesta 2023 lähtien koordinoanut erityistaidetoiminnan alan yhteisen gallerian suunnittelua tulevaan Kuvataidetaloon Helsinkiin yhteistyössä Autismsäätiön, Kaarisillan, Riikka Herlinin säätiön sekä Kuvataiteen talo ry:n kanssa. Alan yhteinen galleria Kuvataidetalossa on edelleen tavoitteena ja Kettuki jatkaa suunnittelun koordinoitua resurssien salliessa.

Taikusydän on kulttuurihyvinvoinnin alan merkittävä yhteistyöverkosto, joka edistää alueellista ja valtakunnallista yhteistyötä. Resurssien salliessa Kettuki aktivoi alueellisessa toiminnassaan Kanta-Hämeen alueverkoston yhteistoimintaa.

Verkostoseminaari

Kettuki järjestää tarpeen vaatiessa vuosittain verkostoseminaarin, joka on suunnattu taide-, kulttuuri-, sosiaali- ja terveysalan toimijoille sekä opiskelijoille. Tapahtuma tarjoaa paikan ammatilliseen vuorovaikutukseen, verkostoitumiseen ja hyvien toimintamallien jakamiseen. Seminaarin ohjelma rakennetaan tukemaan alan kehittämisen ja verkostoitumisen tavoitteita. Verkostoseminaarin tuloksena syntyy kohtaamisia, inspiraatiota ja vertaistukea, jotka kaikki pitkällä aikavälillä vahvistavat erityistaidetoiminnan alaa. Verkostoseminaarin laatua seurataan palautekyselyiden avulla. Seminaarikoosteet julkaistaan Kettukin nettisivuilla.

Vuonna 2022 Kettuki toimi pääjärjestäjänä kansainvälisessä European Outsider Art EOA2022 -konferenssissa, johon osallistujia saapui 14 eri maasta. Nelipäiväinen konferenssi toi yhteen liki 200 verkostotoimijaa. Vuoden 2023 seminaari käsitteli kansainvälisesti ajankohtaista aihetta saavutettavista taiteilijaresidensseistä ja se järjestettiin Mäntässä Serlachius-museolla.

Vuoden 2025 verkostoseminaarin ohjelma rakennetaan verkoston toiveita kuunnellen ja verkosto-oppimisen hengessä. Kettukilta on toivottu suosituksia teosten myyntikäytännöistä ja sopimusmalleista sekä vinkkejä hyivistä toimintatavoista. Vuoden 2025 kansainväliset yhteistyöprojektit tuovat seminaariin näkökulmaa lähinaapurimaiden käytännöistä.

Valtakunnalliset taiteilijatapaamiset

Korona-aikana Kettuki-verkosto oppi hyödyntämään virtuaalisia välineitä hyvin ja virtuaalisia valtakunnallisia taiteilijatapaamisia on järjestetty vuodesta 2021 lähtien säännöllisesti 5-6 kertaa vuodessa. Osallistujia tapaamisissa on ollut 50-150 n. 10-15 paikkakunnalta. Tapaamiset ovat synnyttäneet yhteistoiminnallisuutta mm. yhteisteosten merkeissä (Outo Metsä - 2021 Kaarisilta Biennale, My Everyday – 2022 EOA2022 -konferenssi, Rakkauden kyyhkyt – 2023 Kaarisilta Biennale). Ohjelma rakennetaan yhteistyössä verkoston kanssa ja ne käsittelevät aina ajankohtaisia asioita.

Kettuki jatkaa taiteilijatapaamisten järjestämistä yhteistyössä Autismisäätiön ja Ateneumin taidemuseon kanssa.

Valtakunnallinen taiteilijamentori

Suomen Kulttuurirahasto myönsi vuonna 2024 Kettukille Taidetta kaikille -apurahan valtakunnallisen taiteilijamentorin palkkaamiseen. Avoimella työhaulla lähdettiin etsimään mentoriksi kuvataiteen ammattilaista, joka on oma itsensä, sallii sen myös muille ja jolla on halu kehittää ammatillista vuorovaikutusta erilaisten ihmisten kanssa. Suomessa toimii suuri joukko kiinnostavia ja vahvalla taiteilijaidentiteetillä varustettuja ilmaisuvoimaisia taiteilijoita, joilla on erityisen tuen tarve. Ilman rääätälöityjä tukitoimia taidemaailmaan osallistuminen on monelle mahdotonta. Taiteilijat ja heidän tukitahonsa olivat jo pitkään toivoneet henkilökohtaisempaa ammatillista mentorointitukea. Taiteilijamentorin tehtävään haki 44 ansioitunutta kuvataiteilijaa.

Taiteilijamentorin tehtävään valittiin monipuolisesti taidemaailmassa toiminut kuvataiteilija Anu Haapanen. Haapanen valmistui kuvataiteilijaksi Lahden taideinstituutista vuonna 2013, Filosofian maisteriksi taidehistoria pääaineenaan Helsingin yliopistosta 2020 ja Taiteen maisteriksi Aalto yliopistosta 2023. Haapasella on hallussaan kuvataiteen eri tekniikat maalauslausesta ja piirustuksesta videoon sekä installaatioon. Hän on työskennellyt taiteellisen työnsä ohessa kuvataiteen järjestö- ja galleriakentällä monenlaisissa rooleissa sekä toiminut opetustehtävissä ja sosiaalialan töissä. Haapanen aloitti tehtävässään toukokuussa 2024.

Mentoroitavia on vuoden aikana ollut kymmenen tukea tarvitsevaa henkilöä ja lokakuussa 2024 mentorointituki avattiin myös taidestudioille ja ohjaajille. Valtakunnallisen taiteilijamentorin työ on koettu tarpeelliseksi ja palautteissa mentorointia on toivottu säännölliseksi osaksi Kettukin toimintaa. Taiteilijamentorin työ jatkuu vuonna 2025 ja sen juurruttaminen osaksi Kettukin varsinaista toimintaa huomioidaan osana strategiatyötä vuoteen 2030.

Vertaismentorointi

Vertaismentoroinnissa taiteilijat tukevat toisiaan yhteisissä tapaamisissa. Kettuki osallistui Kuvataiteen talon koordinoimaan valtakunnalliseen vertaismentorointiohjelmaan vuonna 2023 neljän taiteilijan pilottiryhmällä ja näiden oppien pohjalta vertaismentorointia mukautettiin erityistaidetoiminnan kentälle. Vuonna 2024 Kettuki on fasilitoinut kolmen ryhmän kuukausittaisia tapaamisia. Toiminnasta saatu palaute on taiteilijoilta ollut positiivista ja toimintaa jatketaan.

Kettuki-verkoston organisaatioita

Kaarisilta ry, Lahti
Autismisäätiö, Helsinki, yksiköitä yli 20 toimipisteessä ympäri Suomen
Hämeenlinnan Erityisasuntosäätiö
Onnikodit Hämeenlinnassa
OmaHäme
Aula-työkotien kannatusyhdistys ja Studio Aula, Helsinki
Lyhty ry:n taidetoiminta, Helsinki
Galleria IPIOMA, Ipi Kulmakuppila Oy, Helsinki
Outsider Art Festival, Pertin Valinta, Helsinki
Kirsikoti ry, Lieksa
Etelä-Savon hyvinvointialue, Taidepesula, Pieksämäki
Tampereen Setlementtipalvelut Oy ja Omapolku, Tampere
Ateljee Eivor, Porvoo
Ateljee K, Hämeenlinna
Taidekeskus Into ry, Turku
Meijän tila, Sastamala
Haksulan toimijatalo, Kvtuki57, Vantaa
Rinnekoti, Espoo
Studio Viis -kollektiivi, Lahti, Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Karkkilan työväenopisto

Taidelinja Aino ja Oiva, STEP-koulutus, Järvenpää
Dagtek Konst och Hantverk, Tammisaari
Vanajaveden opisto, Hämeenlinna
Ateneumin taidemuseo
Lahden visuaalisten taiteiden museo Malva
Hämeenlinnan kaupunki, Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Arx
HAMK Hämeen ammattikorkeakoulu
Live-säätiö

Kettukin jäsenyydet:

Kehitysvammaliitto
Kulta ry
Kuvataiteen talo ry
European Outsider Art Association

Kettukin kansainvälisen verkoston organisaatioita

EOA European Outsider Art -verkosto ja yhdistys
Kondase-keskus, Viljandi Viro
Strenši Psychiatric Hospitali Latvia
International Arts Education and Disability Justice Exchange -verkosto
/Bostonin Berklee College of Music -koordinoija
Rainbow Room, Bangkok

NOA Nordic Outsider Art -verkosto:

Tanska | GAIA Museum Outsider Art (Randers)
Suomi | Kaarisilta ry (Lahti)
Ruotsi | Inuti (Tukholma)
Norja | Atelier Blekksprut (Oslo) uusi jäsen v. 2023
Islanti | List án landamæra "Art without Borders" -festival sekä
Listvinnzlan-taidestudio (Reykjavik)
Suomi | Kettuki (Hämeenlinna) koordinoija

Pohjoismaisen outsider-taiteen NOA-verkoston tavoitteena on vahvistaa pohjoismaisten outsider-taiteen toimijoiden välistä yhteistyötä. Verkosto perustettiin Kettukin hallinnoimassa NOA-hankkeessa (2015-2017). Kettuki koordinoi edelleen verkoston toimintaa.

Muu pohjoismainen verkosto:

Norja | Trastad Samlinger (Borkenes)

Islanti | Throskahjalp ja Asgardur (Reykjavik), Fjöllment (Akureyri)

Tanska | Snurretoppen (Horsens), Kööpenhaminen taidekoulu, Copenhagen Outsider Art Gallery

Viestintä

Erytistaidetoiminta tarvitsee kehittyäkseen ja näkyäkseen tiedon välittämistä ja lisäämistä. Viestintä ja tiedon välittäminen ovat Kettukin perustehtäviä. Viestinnän tavoitteena on paitsi nostaa taiteen alan arvostusta, myös innostaa taidetoimintapaikkoja kehittämään toimintaansa omista lähtökohdistaan. Erytistaidetoiminnan verkoston yhteistoiminnan aktivointi ja monipuolinen ylisektorinen keskustelun virittäminen vaatii herättelijää. Kettuki pyrkii tekemään selkokielistä viestintää taiteesta ja kulttuurista sekä viestimään saavutettavasti erityistaidetoiminnasta ja taiteilijoista erilaisille kohderyhmille.

Mediat

Kettuki tiedottaa erityistaidetoiminnasta ja alaan liittyvistä asioista valtakunnallisesti eri kanavia käyttäen. Valtakunnallisista

vertaistaiteilijataapaamisista on muodostunut tärkeä viestintäkanava, joka tavoittaa säännöllisesti yli 100 osallistujaa 10-15 eri paikkakunnalta.

Kettukin säännöllisesti päivittyvät kotisivut ovat tärkeä tietopankki. Sivuille kerätään erityistaidetoiminnan näyttelyt näyttelykalenteriin, ajankohtaiset asiat, tietoa saa valtakunnallisesta ja kansainvälisestä verkostosta ja tietopankista löytyvät alan oppaat, kirjallisuutta ja opinnäytetöitä. Kettukin nettisivustolle tehtiin tekninen perussaavutettavuuskorjaus v. 2021–22. Kettukin taiteilijamatrikkeli -sivustolla esitellään taiteilijat, heidän teoksensa ja taidestudiot, joissa he työskentelevät. Sivusto uudistettiin kokonaan vuonna 2022.

Kettukin sosiaalisen median kanavat ovat
instagram/@kettuki_finland
facebook / @yhdenvertainentaide

Kettukin YouTube-kanavalla @kettuki8698 julkaistaan taiteilijaesittelyitä ja taidetoimintaan liittyviä videoita, joita linkitetään osana muuta sähköistä viestintää. Kettukilla on käytössä graafisen suunnittelun verkkotyökalu Canva.

Kettukin sähköpostitse lähetettävä uutiskirje jäsenistölle kokoaa yhteen ajankohtaisia asioita.

Julkaisut

Kettuki julkaisee kirjoja ja muuta alan toimintaa tukevaa materiaalia erityistaidetoiminnasta. Kettukin kustantamissa julkaisuissa painotetaan selkokielistä ilmaisua ja selkotaittoa.

Kettukin julkaisemat oppaat vastaavat monipuolisesti alan kysymyksiin ja ovat vapaasti ladattavissa Kettukin nettisivuilta <https://kettuki.fi/oppaat/>

Hallinto

Kettuki ry:n hallituksessa toimii puheenjohtajan lisäksi viisi varsinaista jäsentä ja viisi varajäsentä. Hallituksen jäsenet edustavat monen alan erityisasiantuntijuutta.

Vuoden 2024 hallitus:

Susanna Hintsala, KM, Kehitysvammaliitto tj. | hallituksen puheenjohtaja
Minna Haveri, TaT, lastenkulttuuripäällikkö | varapuheenjohtaja
Synnöve Lindberg, kulttuuritoiminnan suunnittelija Autismisäätiö | sihteeri
Emmi Fjällström, sosionomi/kulttuurituottaja (AMK)
Johanna Immeli, museopedagogi, Malva
Satu Mäkinen, kuvataiteilija
Nelli Nio, taideohjaaja, kuvataiteilija
Sirpa Pietikäinen, KTM
Satu Salmi, kokemusasiantuntija
Sakari Söderström, taiteilija
Nina Wallenstjerna-Heiskanen, kuvataiteilija, taideohjaaja

Erityistaidetoiminnan kysymykset ovat vaativia ja ylisektorisia. Hallitustyöskentely perustuu monialaiseen erityisasiantuntijuuteen. Hallitustyöskentelyn tavoitteena on ohjata strategisella tasolla yhdistyksen toimintaa ja taloutta hyvän hallintotavan mukaisesti. Yhdistyksen hallitus kokoontuu vuoden aikana noin 6–8 kertaa.

Yhdistyksen vuosikokoukset järjestetään keväällä ja syksyllä. Yhdistyksessä on 129 jäsentä, joista 20 on yhteisöjäseniä. Yhdistyksessä toimii taiteilijoiden lisäksi taiteen sekä sosiaali- ja terveysalan asiantuntijoita, opiskelijoita ja muita erityistaidetoimintaa toteuttavia ja siitä kiinnostuneita henkilöitä ja yhteisöjä. Jäsenten tuki on yhdistykselle hyvin tärkeä ja jäsenet ovat mukana mahdollistamassa erityistaidetoiminnan alan tavoitteellista kehittämistä.

Toiminnan seuranta ja arviointi

Toimintasuunnitelman tavoitetaulukko toimii jatkuvan arvioinnin työvälineenä, johon muutostarpeet voidaan myös kesken vuotta kirjata ylös.

Kettukin hallitus sekä taiteellinen suunnitteluryhmä seuraavat tavoitteiden toteutumista.

Toimintaa seurataan erilaisin laadullisin ja määrällisin mittarein: tapahtumien osallistujamäärät, käyntikerrat toiminnassa, sivustojen kävijämäärät, mediaosumat ja tapahtumien palautekyselyvastaukset. Kettukilla on ollut vuodesta 2023 lähtien käytössään Kukunorin hyvinvoinnin arviointialusta Pokka arvioinnin työkaluna.

Hallitus arvioi työskentelyään itsearviointilla vuoden lopulla. Seurannan ja arvioinnin kehittämistyötä jatketaan.

Toimitilat

Kokoelmatilat Kettuki vuokraa Taidekasarmilta, joka on taiteilijoiden työhuoneyhteisö Hämeenlinnassa. Kokoelman yhteyteen on sijoitettu alan

kirjallisuus ja tila toimii tarpeen vaatiessa myös henkilöstön toimistona. Etätyöskentely on mahdollista ja se on huomioitu henkilöstön tapaturmavakuutuksessa. Tarpeen mukaan vuokrataan myös muita kohtuuhintaisia taidetiloja näyttelyitä ja projekteja varten

Henkilöstö

Laadukkaan kehittämisen tueksi tarvitaan osaavaa henkilöstöä, jonka keskeisenä tavoitteena on pystyä vastaamaan erityistaidetoiminnan kentän toimijoiden kehittämistarpeisiin ja tukea tarvitsevien taiteilijoiden kysymyksiin.

Päätoimisen toiminnanjohtajana Kettukissa työskentelee YTM Sirpa Taulu ja osa-aikaisena viestintäkoordinaattorina taidevalmentaja, kuvataiteilija YAMK Satu Tani. Toiminnanjohtajan keskeisenä tehtävänä on johtaa toimintaa niin, että se vastaa erityistaidetoiminnan kentän toimijoiden tarpeisiin ja nojaa hallituksen monialaiseen erityisasiantuntijuuteen. Viestintäkoordinaattori vastaa yhdistyksen sosiaalisen median viestinnästä ja kampanjamateriaaleista. Projektikohtaisesti yhdistys palkkaa avustajia ja erityisasiantuntijoita huomioiden myös tukea tarvitsevien ammattitaiteilijoiden asiantuntijuus ja osaaminen. Vuonna 2024-25 Kettukissa toimii valtakunnallisena taiteilijamentorina kuvataiteilija TaM, FM Anu Haapanen. Tämän mahdollistaa Suomen Kulttuurirahaston Taidetta kaikille -apuraha. Kettuki tarjoaa harjoittelupaikkoja niin sosiaali- kuin kulttuurialan opiskelijoille.

Taiteellinen suunnittelutyöryhmä koostuu vapaaehtoisista taidealan asiantuntijoista, joilla on halu kehittää erityistaidetoiminnan alaa yhdessä eteenpäin. Työryhmä tukee Kettukin toiminnanjohtajaa taiteelliseen

toimintaan liittyvissä kysymyksissä ja tekee valinnat Kettukin taiteilijamatrikkeliin. Taiteelliseen suunnittelutyöryhmän jäseniä ovat mm. taiteen tohtori, Hämeenlinnan lastenkulttuuripäällikkö Minna Haveri, kuvataiteilija, taideohjaaja Katri Stenberg sekä kuvataiteilija, taideohjaaja Nelli Nio. Kokoonpano vaihtelee vuosittain.

Ulkopuolisilta palveluntuottajilta ostetaan pääkirjanpito palvelut, tilintarkastus sekä nettisivujen tekninen ylläpitopäivitys.

Talous

Erityistaidetoiminnan alan sijoittuminen kulttuuri- ja sosiaalialan hallinnonalojen risteykseen on erityisen haastavaa rahoituksen näkökulmasta. Toiminnan ylläpitämisen lisäksi tulee olla resurssia kehittää koko erityistaidetoiminnan alan käytäntöjä, jotta koko ala vahvistuu. Erityistaidetoiminnan alaa voidaan kehittää pitkällä tähtäimellä vain valtion avustuksen turvin, sillä mikään muu rahoitusinstrumentti ei tällä hetkellä mahdollista laadukasta ja pitkäjänteistä kehittämistoimintaa. Talouden näkökulmasta tavoitteena on turvata Kettukin perustoiminta sekä edellytykset toiminnan kehittämiseksi.

Kettukin talouden peruspilari on Taiteen edistämiskeskuksen ”avustukset osallisuuden ja kulttuurihyvinvoinnin edistämiseen” –yleisavustus, joka kohdentuu koko em. valtakunnalliseen toimintaan.

Hämeenlinnan kaupunki on tukenut Kettukin alueellista toimintaa.

Omarahoitusta Kettuki kartuttaa jäsenmaksuista, osallistumismaksuista sekä hakee yksityisten säätiöiden ja rahastojen apurahoja alan kehittämistä ja yhteistyöprojekteihin.

Talousarvio 2025		
Varsinaisen toiminnan kulut		Talousarvio 2025
Henkilöstökulut sis. ta-kulut		
toiminnanjohtaja 12 kk		53000
viestintäkoordinaattori		5500
taiteilijamentori, avustajat, taiteilijapalkkiot		25500
Taiteellinen suunnittelutyöryhmä		2000
		86000
Muut kulut		
Tilavuokrat (arkisto, kokoelma)		4000
Ostopalvelut: kirjanpito, tilintarkastus		2500
Tietoliikenne, puhelin, postitus, palvelin, ylläpito ja ohjelmistokulut		3000
Toimistokulut, vakuutukset, pankkikulut		2000
Matkakulut		8000
Taide- ja näyttelytoiminnan kulut		6000
Verkostotoiminta / verkostoseminaari, taiteilijatapaa-		
miset, vertaismentorointi, koulutukset, jäsenmaksut		4000
Tunnustukset, palkinnot		1500
Edunvalvonta/vaikuttaminen, taiteilijamatrikkeli, taide-		
kokoelma		3000
		34000
	Kulut yhteensä	120000
Tulot		
Taiteen edistämiskeskus		85000
Jäsenmaksut ja osallistumismaksut		5000
Yhteistyösopimukset, yksityiset säätiöt, rahastot		30 000
	Tulot yhteensä	120000